

چرا زید فرستادند؟ و اما این

۲۶ سال تلاش، ۲۴ جلد کتاب، برای پاسخ به ۱ سؤال

○ محمد دشتی

مراسم رونمایی از تاریخ سیدالشهدا (ع) - موسوعه امام الحسین (ع) - در روز یکشنبه ۲۵ دی ماه ۱۳۹۰، با حضور حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، آیت الله مرتضی مقتدایی مدیر حوزه‌های علمیه، دکتر حمیدرضا حاجی بابایی وزیر آموزش و پرورش، حجت‌السلام دکتر محمدیان معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و جمعی از مسئولان استان، هم‌چنین دست‌اندرکاران تولید این مجموعه نفیس و مدیران و کارشناسان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و دفتر انتشارات کمک آموزشی در مدرسه امیرالمؤمنین (ع) قم برگزار شد.

حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر محمدیان:

عشق و جاذبه حسینی موسوعه را به‌وجود آورد!

بسیار خوشحال هستیم که حضرت آیت الله مکارم شیرازی اجازه فرمودند تا این کوچک‌ترین شاگرد ایشان همراه با همکارانش در این محضر مبارک باشند و ارائه گزارش نمایند.

از همه میهمانان عزیز از حوزه علمیه قم هم که بذل محبت کردند و در این مجلس حضور به هم رساندند قدرانی و تشکر می‌کنم. از مقام عالی وزارت هم که علی‌رغم همه مشغله‌ای که دارند به احترام امام حسین (ع) و به برکت این موسوعه در این جلسه حضور پیدا کرده‌اند، صمیمانه تشکر می‌کنم.

سال‌ها قبل که بحث موسوعه مطرح شد و اولین جلد آن به دستم رسید، به‌عنوان کسی که با آثار انتشارات سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی آشنا بودم، شگفت زده شدم. ظاهر امر این بود که انتشار مجموعه‌ای مانند موسوعه جزو مأموریت‌ها و وظایف رسمی سازمان نیست، اما وقتی با سابقه این کار آشنا شدم، دیدم همه دوستان از زمان مسئولیت آقای دکتر حداد عادل بنا داشتند برای امام حسین (ع) کاری تحقیقی انجام دهند که مستند کارهای تولیدی آنان در تولید مجلات آموزشی و کمک آموزشی رشد، کتاب‌های درسی و دیگر

تولیدات فرهنگی باشد. اما وقتی به این وادی پا گذاشتند، عشق و جاذبه حسینی آن‌ها را به اقیانوسی رهنمون شد که آغاز یک موسوعه را بنیان گذاشتند.

در این میان بزرگانی از اساتید حوزه علمیه قم دوستان ما را مدد رساندند. مرحوم آیت الله شیخ محمدرضا جعفری و سیدجواد جلالی حسینی، از جمله دوستان عزیز و بزرگوارانی بودند که دست مدد به همکارانشان در آموزش و پرورش رساندند و ما را از مشاوره و راهنمایی‌های ارزشمند

خود بهره‌مند ساختند. مرحوم آیت الله محمدتقی جعفری، وقتی در جریان این کار بزرگ قرار گرفتند، سترگی آن را ستودند و به دوستان ما تأکید کردند که این راه را تا انتها تداوم بخشند.

بزرگانی که موسوعه را ستودند!

بزرگانی هم بودند که یا خودشان ارشاد و راهنمایی می‌کردند و یا سفارش و تأکید داشتند که این کار با اتقان علمی مخصوص به خودش پی‌گیری شود. شخصیت‌هایی مانند سیدعزیز الله طباطبایی (نسخه‌شناس و کتاب‌شناس بزرگوار)، استاد سید جعفر شهیدی (کسی که برای امام حسین (ع) تاریخ نوشته بود و در تاریخ متبحر بود) و مرحوم حجت الاسلام و المسلمین دوانی از جمله بزرگانی محسوب می‌شدند که این کار را ستوده بودند.

این کار سال‌ها ادامه یافت و من شخصاً به دوستان و عزیزانی که این کار را در این دوران طولانی سامان دادند، غبطه می‌خورم. عزیزانی که ۲۶ سال به یاد امام حسین (ع) نفس کشیدند و قلم زدند. خواهران محترمی که از سر تعهد این کار بزرگ را انجام دادند و به سرانجام نیکویش رساندند.

در اولین روزهایی که من به سازمان پژوهش پا گذاشتم، از دوستان و همکارانم جویای وضعیت موسوعه شدم. نزدیک به یازده جلد از مجموعه موسوعه تدوین و منتشر شده بود. از آن جا که ممکن بود در تأخیر آفاتی باشد، از جناب آقای ناصری مدیر کل محترم دفتر انتشارات کمک آموزشی درخواست کردم که همه امکانات را فراهم کنند، بلکه بتوانیم این کار را به انجام برسانیم. در این سه سال گذشته توانستیم سیزده مجلد باقی مانده از موسوعه را به اتمام برسانیم و امروز ۲۴ جلد، از تاریخ امام حسین (ع) قابل عرضه به جامعه علمی کشور است. در این ۲۴ مجلد، متن کتاب‌های معتبر به زبان عربی و فارسی و ترجمه‌های موجود در موضوع امام حسین (ع) و حادثه عاشورا (از قرن دوم هجری

این موسوعه آغاز راه است
و از آن تولیدات فرعی دیگری
نیز شکل گرفته است. تا به حال با
اتخاذ از این موسوعه، ما توانسته‌ایم
کتاب‌هایی را در حوزه ادبیات کودک
و نوجوان و نیز مطالبی را در
مجلات رشد تنظیم کنیم

تا به امروز) جمع‌آوری شده است.

دسته‌بندی مطالب کتاب در حوزه تاریخ، تفسیر، رجال و کتاب‌هایی که در باب واقعه عاشورا موجود است جهت استفاده آسان و مطلوب نویسندگان و محققان، فراهم شد. مطالب موجود در این کتاب، شامل سه محور عمده می‌شود:

موسوعه مبنای تولید کتاب‌های زیادی در حوزه کودک و نوجوان شده است

بررسی تاریخ عاشورا، علل، حوادث و پیامدهای آن، دوره امامت امام حسین (ع) تا هلاکت معاویه، خلافت یزید و خودداری امام حسین (ع) از بیعت، خروج امام از مدینه، هجرت از مکه به کربلا و حادثه عاشورا و مقتل سادات شهدا و سیدالشهدا و حوادث پس از عاشورا، عقوبت قاتلان و خون‌خواهی مختار.

احوال شخصیت‌ها شامل خاندان امام، اصحاب امام، بانوان همراه حضرت سیدالشهدا در جریان واقعه عاشورا که در این موسوعه منعکس است. حیات امام حسین (ع) از زمان ولادت تا زمان حادثه عاشورا، سیره سیدالشهدا و آیات و احادیث مرتبط با شخصیت سرور و سالار

متنوع پژوهشی خواهد بود، دسترسی به موضوعات کتاب را از طریق فهرست‌گزینشی آسان می‌کند و امکان مقایسهٔ متون مختلف با برنامه را فراهم می‌آورد. متن کامل قرآن کریم با امکان جست‌وجو در آیات و هم‌چنین ارتباط واژگان مربوط برنامه با ده دوره لغت‌نامهٔ عربی و فارسی در این نرم‌افزار گردآوری شده است که تقدیم همهٔ محققان و پژوهش‌گران می‌شود. لازم است در این‌جا از حمایت‌های وزیر محترم صمیمانه تشکر کنم که در این روزها سازمان پژوهش را برای انجام کارهای سترگ یاری می‌رسانند.

این در حالی است که سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی علاوه بر تولید ۱۱۵۰ عنوان کتاب درسی در طول سال، ۳۲ عنوان مجلهٔ

شهیدان امام حسین (ع)، و مطالبی در مورد حضرت حجت (عجل الله له الفرج) و انتقام خواهی آن بزرگوار و فضائل و خصایص ایشان مطرح شده .

در این‌جا خوشحالم به استحضار برسانم که این موسوعه آغاز راه است و از آن تولیدات فرعی دیگری نیز شکل گرفته است. تا به حال با اتخاذ از این موسوعه، ما توانسته‌ایم کتاب‌هایی را در حوزهٔ ادبیات کودک و نوجوان و نیز مطالبی را در مجلات رشد تنظیم کنیم. البته امیدواریم که در آینده‌ای نزدیک، این کارها وسعت بیشتری پیدا کند. اخیراً موفق شده‌ایم که نرم‌افزار موسوعهٔ امام حسین (ع) را هم تولید کنیم. نرم‌افزاری که دارای قابلیت نمایش متن به همراه قابلیت‌های

کربلا و عاشورا برای نظام تعلیم و تربیت یک راه و مسیر روشن است. راهی که تعلیم و تربیت باید از آن آغاز شود و دانش‌آموزان و فرهنگیان عزیز از این مسیر حرکت کنند. خدا را شاکریم که ما را در مکتبی قرار داد که قله‌های بلند امامت و ولایت در آن قرار دارد. و خدا را شاکریم که ما را در آن کشتی قرار داد که نجات آن قطعی است. این کشتی به امر خداوند حرکت می‌کند و مسیر نورانی انسانیت را طی می‌کند. امیدواریم این سند مهم، منبعی برای کتب درسی و محتوای درسی ما فراهم آورد و ما همه تلاش خود را برای قرار گرفتن در این مسیر ان‌شاءالله به کار ببریم. امروز یک نکته دیگر را هم لازم است خدمت عزیزان و بزرگواران عرض کنم. علاوه بر آن جا دارد که من از حاج آقای محمدیان، همکارانشان و همه عزیزانی که در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی زحمت کشیده‌اند و تلاش کرده‌اند تا امروز این افتخار نصیب وزارت آموزش و پرورش شود، و این کار نفیس و فاخر به جامعه تقدیم گردد، تشکر و قدردانی کنم.

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ریشه در آموزه‌های دینی و الهی دارد

نکته دیگری که مهم و باید به آن اشاره کنم این که به لطف خداوند

رشد دانش‌آموزی را هم تدوین و منتشر می‌کند که تیراژ این مجلات بالغ بر ۳۶ میلیون نسخه در طول سال می‌شود و در منطقه خاورمیانه بی‌رقیب و برای ایران اسلامی باعث افتخار و مباهات است. علاوه بر این نرم‌افزارها و دست‌افزارهای آموزشی در محیط الکترونیکی در پایگاه اطلاع‌رسانی مدارس ایران «شبکه رشد» را تولید کرده‌ایم. از سوی دیگر، فرهنگ‌نامه قرآنی را که مخاطب آن دانش‌آموزان دبیرستانی هستند در دست انتشار داریم. تاکنون ۳ جلد از این فرهنگ‌نامه به زیور طبع آراسته شده است، که امیدواریم تا پایان سال این تعداد بر ۱۰ جلد بالغ شود و کار پایان پذیرد.

هم‌چنین ۴ جلد فرهنگ‌نامه و دانش‌نامه مربوط به نهج‌البلاغه را برای مخاطبان دانش‌آموز در دست انتشار داریم و ان‌شاءالله برگزیده‌ای از صحیفه سجادیه را هم با عنوان «نیایش و ستایش» برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنیم. بدن ترتیب آرزو داریم که حاصل این تلاش‌های همکاران ما مورد توجه و عنایت حضرت حق قرار گرفته باشد. هم‌چنین امید و رجاء واقع داریم که حضرت‌عالی از دعای خیرتان ما را محروم نکنید و ما را برای انجام مطلوب‌تر امور دعا بفرمایید.

دکتر حمیدرضا حاجی بابایی، وزیر آموزش و پرورش: با کمال افتخار موسوعه را به ملت بزرگ ایران تقدیم می‌کنیم

خوش‌حالیم که امروز به خاطر امری بسیار مهم و مقدس مانند رونمایی از کتاب تاریخ امام حسین (ع) در محضر حضرت آیت‌العظمی مکارم شیرازی، از افتخارات شیعه حضور پیدا کرده‌ایم. کتابی که تاریخ یکی از امامان بزرگوار ما را در ۲۴ مجلد برای بهره‌گیری محققان، پژوهش‌گران و همه علاقه‌مندان با معرفت آن حضرت آماده کرده تا آن را با کمال افتخار تقدیم ملت بزرگ ایران و جامعه جهانی کنیم. این موضوع به این دلیل برای ما مهم و تعیین‌کننده است که

فراموشی و فرسودگی جزو طبیعت عالم ماده است و با گذشت زمان رخ می نماید. اما برخی از حوادث هستند که بر خلاف روح حاکم بر تاریخ زندگی بشر، با گذشت زمان، امواج آن ها گسترده تر و فراگیر تر می شود و به ابدیت می پیوندد

امروز سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش هم تقدیم حضرت عالی می شود. سند تحول در آموزش و پرورش، که از آموزه های قرآن کریم، سیره معصومین (ع)، پیامبر عظیم الشان اسلام و از تفکر و آرای بزرگان در حوزه برداشت شده، امروز در دست ماست.

براساس این سند تحول، که با پشتوانه مبانی نظری، فلسفی تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور آماده شده، راه جدیدی فرا روی ما قرار گرفته است. براساس این راه جدید، کتب درسی، روش های تدریس، نوع نگاه به تعلیم و تربیت و کلاس درس تغییر خواهد کرد.

به لطف خداوند، با وقوع این تحول، آموزش و پرورش در راهی قرار می گیرد که بیش از گذشته در مسیر اهل بیت (ع)، قرآن و آموزه های قرآنی باشد. آن چه که افتخار ماست، این است که این مسیر نورانی را طی کنیم. برای مزید اطلاع حضرت عالی عرض می کنم، بعد از این که در وزارت آموزش و پرورش اعلام شد که باید حدود ۲ میلیون حافظ قرآن در بین دانش آموزان داشته باشیم، و از آن موقعی که خدمت شما رسیدیم، و این کار با راهنمایی و ارشاد حضرت عالی شروع شد، تا امروز ۱۴۰۰۰۰ نفر برای حفظ قرآن ثبت نام کرده اند. تمسک و انس با قرآن و ورود به مسائل قرآنی، نورانیت دیگری را به آموزش و پرورش و نظام تعلیم و تربیت بخشیده است. از جناب عالی می خواهم تا دعا بفرمایید

که خداوند به ما توفیق بدهد ان شاء الله این مسیر نورانی را به پیروی از مراجع بزرگ، مقام معظم رهبری و آموزه های دینی بتوانیم طی کنیم و آموزش و پرورش با تراز اسلام و جمهوری اسلامی ایران، تقدیم ملت بزرگ ایران کنیم.

رونمایی رسمی مجموعه تاریخ امام حسین علیه السلام

پس از سخنرانی وزیر آموزش و پرورش، لوح تقدیر و سپاس با دست مبارک حضرت آیت العظمی مکارم شیرازی به پنج نفر از برادران و خواهرانی که در پایه گذاری، تکوین و تولید مجموعه ۲۴ جلدی کتاب تاریخ امام حسین (ع) نقش داشتند، تقدیم شد و سپس از این مجموعه نفیس و ارزشمند و نرم افزار مربوط به آن، توسط حضرت آیت اله مکارم شیرازی مرجع تقلید شیعیان، آیت الله مقتدایی مدیر حوزه های علمیه،

دکتر حاجی بابایی وزیر آموزش و پرورش، حجت الاسلام و المسلمین محمدیان معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و حجت الاسلام و المسلمین موسی پور فرماندار قم، رونمایی شد

حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی: حوادثی که با ذات پاک خداوند مرتبط است ماندگار می‌شود

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و صلى الله و على سيدنا و نبينا محمد (ص) و اله الطيبين الطاهرين، المعصومين. لاسيما بفيه الله المنتقم، ارواحنا له الفدا. السلام عليك يا ابا عبدالله، و على ارواح التي حلت بفنائك.

توفیق و سعادت نصیب من شد که در چنین برنامه سازنده، مؤثر و بسیار مفید، شرکت کنم. قبلاً لازم می‌دانم، مقدمه کوتاهی را عرض کنم. برادران و خواهران عزیز، طبیعت حوادث تاریخی این است که با گذشت زمان کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر می‌شوند. گرد و غبار نسیان بر حوادث تاریخی می‌نشیند و تدریجاً فراموش می‌شوند. ما طی همین ۵۰، ۱۰۰ ساله اخیر حوادث بسیار مهمی مثل جنگ‌های جهانی را داشتیم که در کشورهای درگیر جنگ، حدود ۳۰ میلیون کشته و همین حدود مجروح و ناقص‌العضو شدند و خرابی‌های بسیاری به بار آمد، ولی با گذشت زمانی نه چندان طولانی کم‌کم همه آن حوادث غم‌انگیز به فراموشی سپرده شد و نسل‌های جدید باید فقط در کتاب‌های تاریخ ماجرای آن ویرانی‌های عظیم و تلفات انسانی را مطالعه کنند. خاصیت عالم ماده فرسودگی است. خورشید با آن عظمتش، تدریجاً رو به خاموشی می‌رود و روزی فرا می‌رسد مصداق «اذ الشمس کورت و اذ النجوم انکدرت».

هر شبانه‌روز، مقدار عظیمی از جرم خورشید کم می‌شود اما به قدری بزرگ است که باید میلیون‌ها و میلیارد‌ها سال طول بکشد تا به پایان

عمر خود برسد. فراموشی و فرسودگی جزو طبیعت عالم ماده است و با گذشت زمان رخ می‌نماید. اما برخی از حوادث هستند که بر خلاف روح حاکم بر تاریخ زندگی بشر، با گذشت زمان، امواج آن‌ها گسترده‌تر و فراگیرتر می‌شود و به ابدیت می‌پیوندند. این‌ها حوادثی است که در یک کلمه با ذات پاک خداوند ارتباط دارد. خداوند ازلی و ابدی است و هر چه با او پیوند داشته باشد، هر قدر پیوند محکم‌تر باشد، جاودانگی آن آشکارتر است. یک قطره آب در وسط بیابان بخار می‌شود و از بین می‌رود ولی در کنار دریا و با پیوستن به اقیانوس جاودانه می‌شود. از

قدر این سرمایه را بدانید.
انسان وقتی فقط در یک محیط
قرار می‌گیرد، شاید نتواند
اهمیت سرمایه‌هایی را که در
اختیار دارد تشخیص دهد

طی می‌کنند. دشمن به حیرت افتاده است. با خود می‌گوید این چه
علاقه‌ای است که هر چه از این‌ها شهید می‌شود، باز هم جمعیتشان
بیشتر می‌شود. این اثر رابطه با ذات پاک پروردگار است. امام حسین (ع)
هر چه داشت در طبق اخلاص گذاشت و تقدیم به پیشگاه خداوند
متعال کرد. خداوند هم به کربلای او ابدیت بخشید. شاعر می‌گوید:

ظلم بر محو عدالت سخت می‌کوشد هنوز
ظالم از خون دل مظلوم می‌نوشد هنوز
تا عدالت را کند جاوید در عالم حسین (ع)
خون پاکش بر بساط ظلم می‌جوشد هنوز

بنابراین تعجب نکنیم که در آینده امواج عظیم‌تری پیدا شود. بعضی
از لبنانی‌ها می‌گفتند: زمانی بود که در ایام عاشورا و اربعین ما در
اتاق‌های دربسته، برای امام حسین (ع) عزاداری می‌کردیم. اما شما
اخیراً از رسانه‌ها دیدید، چه غوغایی در عاشورا و اربعین در لبنان بود. به
کلی اوضاع دگرگون شده است. کار به جایی رسید که آن سیاستمدار
غربی گفت تا ایرانی‌ها عاشورا دارند، نمی‌توان آن‌ها را شکست داد. امام
راحل ما انقلاب را به برکت عاشورا پیش برد.

این برکت از عاشورا بود. بنده زمانی در مهاباد در استان کردستان
تبعید بودم. روزی به بعضی از علمای آن‌ها گفتم که، مملکت در حال
جوشش است، چرا این‌جا خاموش است؟! گفتند شما دو تا سرمایه دارید
که باید از آن‌ها غافل نشوید. یکی خمس اموالی است که اهل بیت به
شما تعلیم داده‌اند و روحانیت شما را مستقل بار آورده است. و مهم‌تر
از آن، برنامه‌ای است که به نام امام حسین (ع) دارید. یک پرچم بلند
می‌کنید، هزاران هزار نفر گرد آن جمع می‌شوند. حرف‌های سیاسی،
فرهنگی، عقیدتی و اعتقادی خود را می‌زنید. مشکلات اخلاقی و
مسائل اسلام را می‌گویید. قدر این سرمایه را بدانید. انسان وقتی فقط
در یک محیط قرار می‌گیرد، شاید نتواند اهمیت سرمایه‌هایی را که در
اختیار دارد تشخیص دهد.

این‌جا می‌توانیم بفهمیم، چرا هر چه از آن عاشورای نخستین دورتر
می‌شویم، امواج آن حادثه عظیم‌تر می‌شود. این معنا سال به سال
محسوس‌تر است. زمانی بود که ما نجف مشرف بودیم و در ایام اربعین
به کربلا می‌رفتیم. آن زمان شاید جمعیتی که به کربلا می‌آمد بیشتر
از یک میلیون نفر نبود. ولی حالا این جمعیت گاهی اوقات بالغ بر ۱۲
تا ۱۶ میلیون می‌شود و هم‌چنان روبه افزایش است. جمعیتی که غالب
آن با پای پیاده این مسیر را می‌پیماید و از آن زمان تا کنون خطرهای
زیادی را هم در کمین و فرا روی خود می‌بیند. ما هم توفیق داشتیم که
در آن زمان مسافت بین نجف تا کربلا را پیاده برویم. شاید آن زمان
جمعیت زیادی را مشاهده نمی‌کردیم ولی حالا، طول این صف از نجف
تا کربلا، از بصره تا کربلا، از حله تا کربلا و از کاظمین تا کربلاست.

دنیا در آینده باید منتظر امواج عظیم‌تری از قیام حسینی باشد

همه دارند مثل امواجی که قصد پیوستن به دریا را دارند، به سوی
اقیانوس معرفت و عرفان می‌آیند. و همان‌طور که عرض کردم این
موضوع در شرایطی است که همه این زائران خطر جانی را پیش روی
خود احساس می‌کنند، ولی باز هم این راه را عاشقانه‌تر از سال قبل

ماهیان ندیده غیر از آب

پرس، پرسان ز هم که آب کجاست؟

ماهی تازمانی که درون آب است، آن را قدر نمی‌داند ولی همین که از آب بیرون می‌افتد متوجه می‌شود که چه نعمتی را از دست داده است.

این تازه اول راه است، در این جا باید تحلیل گران بنشینند و براساس این مجموعه غنی، تحلیل‌های جدیدی درباره واقعه کربلا ارائه کنند

تألیف موسوعه از افزونی امواج کربلا و عاشورا است

یکی از مسائلی را که می‌خواهم خدمت شما عرض کنم، این است که تألیف همین موسوعه، از افزونی امواج کربلا و عاشورا است. یکی از قدیمی‌ترین مقاتلی که درباره امام حسین (ع) نوشته‌اند، کتاب کوچکی به نام مقتل ابی‌مخنف است. آن روز که ابومخنف آن مقتل را نوشت، باور نمی‌کرد، روزی بیاید که ۲۴ جلد عظیم درباره کربلا، عاشورا، امام حسین و یاران امام حسین نوشته شود. جمعی از محققان برادر و خواهر مدت ۲۶ سال، زحمت کشیدند تا اثر ماندگاری به نام موسوعه الامام الحسین (ع) یا تاریخ امام حسین نوشته شود.

ضمن این که این اثر که امروز به کمال رسیده است و رونمایی می‌شود، خودش منشأ تولید آثار فراوانی خواهد بود که می‌تواند بر پایه این موسوعه تولید شود. همان‌طور که برادران فرمودند تا به حال هم بسیاری از کتاب‌ها در این زمینه مخصوصاً برای دانش‌آموزان نوشته شده است، که خمیر مایه آن موسوعه بوده است. من معتقدم این مجموعه، منبعی برای همه محققان خواهد بود، مخصوصاً زمانی که نرم‌افزار آن هم در کنار این اثر ارزشمند ارائه شود، بسیار مفیدتر و اثرگذارتر خواهد بود و استفاده کردن از آن هم، آسان‌تر و راحت‌تر خواهد شد.

این اول راه است! موسوعه را توسعه دهید

در این‌جا، چند پیشنهاد هم خدمت عزیزانی که این مجموعه را تولید کرده‌اند دارم. شاید برخی از این پیشنهادها عملی شده باشد و برخی

از آن‌ها برای عملی شدن نیاز به برنامه‌ریزی و مدیریت داشته باشد. دوستان اشاره کردند که این تازه اول راه است، در این جا باید تحلیل‌گران بنشینند و براساس این مجموعه غنی، تحلیل‌های جدیدی درباره واقعه کربلا ارائه کنند. کربلا انگیزه‌هایی داشت؛ باید این انگیزه‌ها از لابه‌لای این تاریخ استخراج شود. کربلا نتایجی داشت؛ باید این نتایج را از لابه‌لای تاریخ بیرون بکشند. یعنی ما بتوانیم به واسطه این موسوعه، در کنار آن سیل عظیم عواطف عاشورائیان، کربلائیان و اربعینی‌ها، پایه‌های فرهنگی و علمی متقنی را پایه‌گذاری کنیم، تا معلوم شود که کربلا فقط عواطف نیست. این عشق ریشه و منبع و آثاری دارد که توانسته است این چنین تأثیر بگذارد و ماندگار شود. پیشنهاد دیگر این است که معمول علمای بزرگ بوده است که وقتی یک موسوعه‌ای ایجاد می‌کردند، خلاصه‌هایی در دو قطع متوسط و فشرده هم از آن تولید می‌کردند تا اثر برای همه علاقه‌مندان با بضاعت‌های مختلف قابل استفاده باشد. به طور مثال تفسیر عظیم منهج‌الصادقین، همراه با تفسیر خلاصه منهج ارائه شده است. حالا شما هم این موسوعه را در دو سطح دیگر مثلاً یک سطح در دو، سه جلد و یک سطح در شش، هفت جلد ارائه کنید.

تنها ۳۰۰ کتاب را در این ارتباط جمع کرده‌ایم و اگر می‌خواستیم تمام کتاب‌هایی را که در دنیا در رابطه با امام حسین (ع) نوشته شده است جمع‌آوری کنیم، این اثر بسیار طولانی می‌شد. بنده عرض می‌کنم در گام بعدی همان کار طولانی را باید انجام دهید. باید کتابخانه‌های مختلف دنیا را بگردید و همه این آثار را جمع‌آوری و منتشر کنید تا این موسوعه کامل شود و گرنه کار ناتمام خواهد بود. شاید زمانی این موسوعه به ۱۰۰ جلد و ۱۵۰ جلد برسد. اشکالی ندارد که هیچ، باعث استواری کار و مباحث دست‌اندرکاران آن خواهد بود. همت را بالا بگیرید و یقین داشته باشید که خداوند هم در این جا به شما کمک خواهد کرد. من فراموش نمی‌کنم در موقعی که ما در نجف اشرف بودیم، یکی دو سفر پیاده به کربلا رفتیم. می‌گفتند باید پا در

و اما پیشنهاد سوم این است که برخی از دایرة المعارف‌هایی که در دنیا ایجاد می‌شود، پرونده آن‌ها برای همیشه باز است. محققان آن مرتب کار می‌کنند و سال به سال یک جلد تازه، مشتمل بر تحقیقات تازه، بر اصل اثر می‌افزایند. یعنی کار موسوعه را تمام شده حساب نکنید. محققان باز هم بنشینند و جاهای مختلف را بررسی کنند و موسوعه را سال به سال نو و تازه کنند.

در گام‌های بعدی دنیا را برای روشن کردن تاریخ حسینی زیر پا گذارید

ویژه‌نامه‌ای را که به مناسبت رونمایی این مجموعه ارزشمند منتشر شده است مطالعه می‌کردم. دیدم که در یک گوشه‌ای نوشته‌اند که ما

کفش نباشد زیرا کفش انگشتان را آزرده می‌کند، ما زمانی که با پای برهنه روی خارها می‌رفتیم، لذت می‌بردیم و خیلی راحت مسیر را طی می‌کردیم. منظورم این است که عشق امام حسین (ع) باعث می‌شود که همه مشکلات حل شود و شما یقین داشته باشید که در ادامه کار هم خود حضرت شما را یاری خواهند کرد. من بر خودم لازم می‌دانم از همه کسانی که دست‌اندر کار تهیه این مجموعه بوده‌اند تشکر کنم. وزارت آموزش و پرورش و کلیه عزیزانی که این کار بزرگ را به انجام و سرانجام رسانده‌اند. از وزیر آموزش و پرورش که همت و اخلاصش از این مختصر بیانی که داشتند روشن شد و آن سند تحولی که تهیه کرده‌اند هم چیز بسیار باله‌میت و باارزشی است که اخلاصشان از این امر هم معلوم شد که واقعاً انگیزه دارند. آن مجموعه‌ای هم که این موسوعه را گردآوری کردند، تصریح کردند این جزو کار ما نبود ولی عاشقانه وارد شدیم و چنین کاری را با افتخار انجام دادیم. به عقیده من نگویید جزو برنامه کارمان نبوده، بگویید این کار فوق کار ما و برتر از کار اصلی ما بوده و به انجام آن افتخار می‌کنیم. هم‌چنین از محققان، خواهران و برادرانی که در این راه زحمت کشیده‌اند، چهره‌های محترم حوزوی که نظارت بر این کار داشته‌اند نیز تشکر می‌کنم و از کسانی که به هر وسیله در این راه قدمی برداشته‌اند و قلمی زده‌اند نیز سپاسگزارم. امیدوارم همگی شما در پناه خداوند متعال موفق باشید و بدانید که حوزه علمیه برای کار شما اهمیت قائل است و حضور رئیس محترم حوزه علمیه قم تأییدی است بر این کار و اقدامات شما نزد خداوند مآجور خواهد بود. ان شاءالله.

نرم‌افزار تاریخ امام حسین (ع) در یک نگاه

نرم‌افزار تاریخ امام حسین (ع) یا موسوعه امام حسین (ع) از جدیدترین کارهای مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی قم و محصول مشترک

این مرکز و دفتر انتشارات کمک آموزشی محسوب می‌شود. در این نرم‌افزار، تاریخ امام حسین (ع) و کلیه مراحل و دوره‌های زندگی امام سوم شیعیان آمده اما تمرکز اصلی روی حادثه عاشورا است. هم‌چنین، در سه محور اصلی، بررسی حادثه عاشورا از منظر تاریخی و علل و عوامل آن، بررسی شخصیت اشخاصی که در این حادثه حاضر بودند و در نهایت، زندگی امام حسین (ع) مورد توجه قرار گرفته است. در محور بررسی تاریخ عاشورا نیز تاریخ به چند دوره تقسیم شده است. هم‌چنین در همین قسمت تاریخ خلافت یزید و نیز تاریخ هجرت امام حسین (ع) از مکه به مدینه مورد توجه قرار گرفته است.

در محور حیات امام حسین (ع) به بررسی زندگی سیدالشهدا از زمان تولد تا شهادت ایشان پرداخته شده و نیز آیات و روایات مرتبط با ایشان در این بخش آمده است.

در ضمن با توجه به این که تاریخ امام حسین (ع) اثری به زبان عربی است، در کنار آن، ده دوره لغت‌نامه عربی و نیز لغت‌نامه عربی و فارسی ارائه شده است تا مورد استفاده محققان قرار گیرد. متن کامل قرآن نیز با ترجمه و امکان جست‌وجو در این نرم‌افزار آمده است. از دیگر ویژگی‌های این نرم‌افزار امکان دستیابی به مطالب مشابه مطلب مورد نظر است.

ویژه‌نامه «رونمایی تاریخ امام حسین (ع)»

هم‌زمان با مراسم رونمایی از تاریخ امام حسین (ع)، ویژه‌نامه‌ای در ۱۰۴ صفحه منتشر شد و در اختیار شرکت کنندگان در مراسم و علاقه‌مندان و صاحب‌نظران قرار گرفت.

این ویژه‌نامه با مدیر مسئولی محمد ناصری و به سردبیری نصرالله دادار در ۲۰۰۰ نسخه منتشر شد که مدیریت داخلی اش بر عهده جعفر وافی قرار داشت و طراحی گرافیک آن نیز کار مهدی کریم‌خانی بود.

در این ویژه‌نامه می‌خوانیم:

- * عشق و تعهد در کنار دانش و مهارت / دکتر محی‌الدین بهرام محمدیان
- * از تولد تا بلوغ موسوعه / نصرالله دادار
- * موسوعه، آرزوی بزرگ محققان مسلمان را برآورده ساخت / گفت‌وگو با استاد رسول جعفریان
- * توضیحی برای موسوعه امام حسین (ع) / علامه محمدرضا جعفری
- * موسوعه کاری نو و بدیع است / گفت‌وگو با خانم اکرم موسوی
- * امام حسین (ع) و شناخت خود / گفت‌وگو با خانم اعظم قادرسهی
- * ما از بحار الانوار الگو گرفتیم / گفت‌وگو با خانم اعظم فخر
- * موسوعه، خلاء بزرگ تاریخ تشیع را پر کرد / گفت‌وگو با مصطفی رحماندوست
- * موسوعه یک توفیق عظیم است / گفت‌وگو با امیرحسین درگاهی
- * یا قدیم الاحسان بحق الحسین / سیدمهدی شجاعی
- * پایان نه، آغاز راه / مهندس محسن چینی‌فروشان
- * باغ موسوعه / جعفر ربانی
- * همراه با کاروان موسوعه امام حسین (ع) / گفت‌وگو با سیدمحسن گلدان‌ساز
- * راز موفقیت طرح موسوعه، همدلی مدیران بود / گفت‌وگو با علیرضا حاجیان‌زاده
- * نفخات امام حسین (ع) کار موسوعه را پیش برد / گفت‌وگو با محمد ناصری
- * موسوعه، برگزیده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و کتاب سال ولایت